

РЕШЕНИЕ

№ 6091

гр. София, 04.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 80 СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ДИМИТЪР Г. ЦОНЧЕВ**

при участието на секретаря **ДЕСИСЛАВА ПЛ. КАРАГЪЗОВА**
като разгледа докладваното от **ДИМИТЪР Г. ЦОНЧЕВ** Гражданско дело № 20221110165468 по описа за 2022 година

Производството е образувано по иск, предявен от **М. Л. Х.**, ЕГН *****, с адрес: гр. София, кв. „Христо Ботев“, ул. „Георги Спасов“ № 34 срещу **С. А В.**, ЕГН *****, с адрес: с. Ветрен, общ. Пазарджик, ул. Шеста“ № 16 за постановяване на акт на спорна съдебна за предоставяне на родителските права и местоживееенето на детето на детето на страните **А С.ов В.**, ЕГН ***** при ищеца, определяне на режим на лични отношения с ответника, осъждането му да заплаща месечна издръжка в размер на 350 лв., считано от 30.11.2022 г. до настъпване на основания за нейното прекратяване или изменение, както и да бъде определен режим на лични отношения между ответника и детето. Направено е и искане по чл. 146, ал. 1 СК.

Предявен е и иск от **А С.ов В.**, ЕГН *****, действащ чрез своята майка и законен представител **М. Л. Х.**, ЕГН ***** на основание чл. 149 вр. чл. 143, ал. 2 СК ответникът **С. А В.**, ЕГН ***** да бъде осъден да заплати дължимата от родител на ненавършило пълнолетие дете издръжка в размер на 350 лв. месечно за минало време за периода от 30.11.2022 г. до 29.11.2023 г., ведно със законната лихва върху всяка просрочена вноска.

В исковата молба се твърди, че страните са родители на детето **А**

С.ов В.. През 2016 година по инициатива на ответника страните са прекратили съвместното си съжителство. След раздялата им детето А С.ов В. живее заедно с ищцата, като за този период ответникът не е заплащал издръжка за детето. Нуждите на детето с оглед възрастта и интересите му многократно се увеличават, като се твърди, че ответникът има възможност да заплаща издръжка в претендирания размер, с оглед осъществяваната от него търговска дейност.

В срока по чл. 131 ГПК от името на ответника, чрез назначения особен депозира писмен отговор. Оспорва размера на претендираната издръжка, като моли съдът да определи минимален размер на издръжка и съответен режим на лични отношения на бащата с детето.

След съвкупна преценка на доводите на страните, на събраните по делото доказателства и на разпоредбите на закона, съдът намира за установено следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 127, ал. 2 СК. Съгласно чл. 127, ал. 1 СК, когато родителите не живеят заедно, те могат да постигнат съгласие относно местоживеенето на детето, упражняването на родителските права, личните отношения с него и издръжката му. Ал. 2 от същия член предвижда, че ако родителите не постигнат споразумение, спорът се решава от районния съд по настоящия адрес на детето, който се произнася относно местоживеенето на детето, упражняването на родителските права, личните отношения с детето и издръжката му.

Решението на съда по чл. 127, ал. 2 СК относно местоживеенето на детето, упражняването на родителските права и режима на личните отношения с детето е акт на спорна съдебна администрация. Предмет на тези актове е промяната на граждански правоотношения съгласно установени от закона критерии и интереси. Решенията, с които се администрират граждански правоотношения, се характеризират с отменимостта или изменимостта на постановения правен резултат, въз основа на нови обстоятелства – факти с правно значение, преценявани от съда по целесъобразност.

Критериите, от които следва да се ръководи съдът в производството по чл. 127, ал. 2 СК, са интересите на детето. В § 1, т. 5 ДР ЗЗДет. при определяне на понятието „най-добър интерес на детето“ е възложено

задължение на решаващия орган да извърши внимателна преценка на: а) желанията и чувствата на детето; б) физическите, психическите и емоционалните потребности на детето; в) възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето; г) опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена; д) способността на родителите да се грижат за детето; е) последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата; ж) други обстоятелства, имащи отношение към детето.

Страните са родители на детето А С.ов В., роден на 10.11.2012 г. Не са постигнали писмено споразумение по въпросите по чл. 127, ал. 1 СК, не живеят заедно.

Не е спорно и практически от всички доказателства, обективирани в социалния доклад, показанията на свид. Георги Харалампиев, преценени с оглед възможна заинтересованост и изслушването на майката по реда на чл. 59, ал. 6 СК се установява, че страните са във фактическа раздяла от 2017 г. От тогава детето живее с майка си, тя полага грижи за него с помощта на разширения си семеен кръг, посреща всичките му нужди. Детето рядко общува с баща си и роднините по бащина линия. Последно през лятото на 2023 г. е гостувало на баща си в гр. Пазарджик. Между майката и детето има изградена добра емоционална връзка, то има добър здравен статус, посещава редовно училище.

При тези данни съдът намира, че предявеният иск с правно основание чл. 127, ал. 2 СК е основателен. В ППВС № 1 по гр. д. № 3/1974 г., е възприето, че съдът следва да предостави упражняването на родителските права на единия от родителите, като под упражняване на родителските права съдът има предвид „тяхното ежедневно осъществяване, както и действията по закрилата, защитата и представителството на децата“. Чрез решението си по чл. 59, ал. 2 СК съдът изпълнява социалната си функция за предоставяне на адекватна защита на ненавършили пълнолетие деца с оглед запазването на висшите им интереси и гарантира правната сигурност, задължавайки и най-вече вменявайки отговорност на „по-добрия“ (с оглед интересите на детето) родител да се грижи за тяхното непосредствено отглеждане и възпитание, до постигането на общо съгласие относно упражняването на родителските права. В ППВС № 1/74 г. също е прието, че съдът следва да определи родителя,

който еднолично ще упражнява родителските права в бъдеще, като държи сметка за интересите на децата. Под „интереси на децата“ се разбират всестранните интереси на децата по тяхното отглеждане и възпитание, създаване на трудови навици и дисциплина, подготовка за общественополезен труд и изобщо изграждането на всяко дете като съзнателен гражданин. Това тълкуване е актуално и днес, както е посочено в ТР № 1/17 г. ОСГК, при сходната правна уредба в чл. 29 СК, отм. и чл. 59, ал. 2 СК/2009 г. (вж. Решение № 50079 от 5.06.2023 г. на ВКС по гр. д. № 2347/2022 г., III г. о., ГК).

Според практиката на В(К)С (ППВС № 1 от 12.11.1974 г. и указанията, съдържащи се в Решение № 60244 от 14.01.2022 г. по гр. д. № 784/2021 г. на III ГО на ВКС) при възлагането на родителските права най-важни са възпитателските качества на всеки от родителите, моралния облик, начина, вида, продължителността, ефективността на полаганите от родителя грижи към детето. Децата имат интерес упражняването на родителските права да бъдат възложени на този родител, който с оглед обстоятелствата е способен да полага грижи за тях.

Също нужно е изрично да се посочи, че производството по чл. 127, ал. 2 СК и чл. 59, ал. 9 СК не е исково, а представлява спорна съдебна администрация относно начина на осъществяване на признати и гарантирани от закона материални субективни права. Актът на съда в това производство не поражда последици, които засягат (отричат или признават) съществуването на подлежащите на защита права, а има за цел единствено управлението (администрирането) им, т. е. определяне начина на упражняването им. Като производство спорната администрация е учредена именно, за да се даде възможност за уреждане реализирането на субективни права от обществена значимост, каквито са тези по чл. 127 СК, пряко свързани със закрилата на децата и държавната политика за реализирането ѝ. Поради вменената му от закона цел, в производството за спорна съдебна администрация, за разлика от исковото и охранителното производства, е засилено служебното начало и съдът е задължен да администрира в пълен обем спорните правоотношения, дори и без да е сезиран изрично за всяко от тях, като охранява интересите на страната, ползваща се от държавна закрила и събира по своя инициатива всички относими данни и доказателства, без ограничение във времето и извън установените в исковото производство преклузии. В този смисъл в производството чл. 127, ал. 2 СК, законодателят

изрично възлага на съда, при липса на споразумение между родителите по смисъла на чл. 127, ал. 1 СК, по който и да е от елементите му – местоживеене, упражняване на родителски права, лични отношения и издръжка на детето, да се произнесе служебно по всички тези правоотношения, уреждащи в пълнота упражняването на родителските права и правното положение на детето, макар и да е сезиран само с един от тези въпроси като спорен между родителите, и без да има предявени от някой от тях каквито и да е други претенции по останалите въпроси (Определение № 4196 от 20.12.2023 г. на ВКС по гр. д. № 4283/2023 г., IV г. о., ГК).

В случая майката е с висок родителски капацитет, а този на бащата разкрива сериозни дефицити. Като съобрази, че майката от години полага всички необходими грижи за детето, то е с нормално за възрастта си развитие, добър здравен статус, посещава редовно училище, изградило е емоционална връзка със своята майка, няма данни за рискови фактори в заобикалящата го среда и предвид незаинтересоваността на бащата към развитието му, родителските права следва да бъдат предоставени на майката.

При нея следва да бъде определено и местоживеенето на детето.

На бащата следва да бъде определен режим на лични отношения с детето, който, доколкото няма данни за родителско отчуждение, трябва да бъде относително широк, за да не създава предпоставки за развитие на такъв и да гарантира възможността за регулярен контакт между бащата и детето, ако първият положи нужните усилия да изпълни родителските си задължения. Режимът следва да бъде:

Общ режим:

- всяка втора и четвърта седмица от месеца за времето от 18.00 ч. в петък до 18.00 часа в неделя, като първа събота и неделя е тази, в която съботата и неделята са от същия месец;

Празничен режим:

- за коледните празници – всяка нечетна година за времето от 10.00 ч. на първия почивен ден до 16.00 часа на последния почивен ден;

- за новогодишните празници – всяка четна година за времето от 18.00 ч. на 30.12. до 18.00 ч. на 01.01;

- за великденските празници – всяка нечетна година за времето от 10.00

ч. на първия почивен ден до 16.00 часа на последния почивен ден;

- на рождения ден на детето бащата може да присъства, ако пожелае това;

- Бащата има право да упражнява режим на лични отношения, като присъства на всички важни събития в живота на детето –именни дни, празници и мероприятия в училище, спортни прояви и други.

За коледните празници, новогодишните празници и великденските празници, в годините, в които бащата няма право да упражнява режим на лични отношения с детето общият режим на лични отношения между тях не се прилага и майката има право да прекарва празниците с детето, упражнявайки родителски права.

Бащата взема и връща детето от и до дома на майката.

При взаимно съгласие между родителите бащата и детето могат да упражняват режим на лични отношения и в различни от посочените периоди.

Относно издръжката:

В производството по чл. 127, ал. 2 СК всеки родител действа като процесуален субституент, предявявайки иск за издръжката на детето, като част от мерките за уреждане отношенията по упражняването на родителските права. Съгласно чл. 127, ал. 2 СК приложими съответно са правилата на чл. 59 СК, като съгласно ал. 2 на последния член съдът служебно се произнася по въпросите на издръжката на детето.

Съгласно чл. 142, ал. 1 от СК, конкретният размер на издръжката във всеки отделен случай следва да се определя не само въз основа на нуждите на лицето, което има право на такава, но и съобразно възможностите на лицето, което я дължи. Това означава, че следва да се търси разумният и обективно възможен баланс между нужди и възможности, като се отчитат характерните за всеки конкретен случай релевантни обстоятелства. Насоки за преценка на последните са дадени в т. 4 и 5 от ППВС № 5 от 16. XI. 1970 г. Нуждите на детето от издръжка се установяват от самия факт на биологичното му съществуване и не е необходимо да се обосновават специално. Издръжката се дължи от двамата родители, независимо при кого детето живее, но отглеждащият родител следва да поеме по принцип по-малък дял от издръжката в пари с оглед даваната от него издръжка в натура при

съвместното живеене с детето и посрещането на разходите на домакинството, част от които са и в негова полза.

В конкретния случай съдът намира, че на детето А В. следва да бъде определена месечна издръжка в размер на 650 лв. Тя включва около 250 лв. джобни пари, 120 лв. месечна такса за посещение на футбол и неминуемо свързаните с бита на всеки човек средства необходими за храна, дрехи, обувки, учебни пособия, лекарства, отопление, градски транспорт. От така определената сума бащата следва да заплаща 350 лв. При определяне на този размер съдът отчита, че непосредствените грижи по отглеждането и възпитанието на детето, откликване на ежедневните му потребности, които са неоценими в пари ще се осъществяват от майката.

Разбираеми, но неоснователни са доводите за процесуалния представител на ответника, че следва да бъде осъден да заплаща издръжка в минималния законов размер. Действително липсват актуални и достоверни данни за доходите му. Установява се от доказателствата по делото, че същият е едноличен собственик на капитала на търговско дружество с широк предмет на дейност, но по същество, стопанисващо автосервиз – „Автокомплекс В.“ ЕООД. Ответникът има регистриран трудов договор в дружеството, като в периода месец декември 2021 г. – месец ноември 2023 г. е декларира осигурителен доход от 602,73 лв. през месец октомври 2023 г. Друг осигурителен доход липсва, не е регистриран и като самоосигуряващо се лице. Като взе предвид, че ответникът е в работоспособна възраст, работоспособен, няма данни за наличие на хронични заболявания, които да възпрепятстват възможността му да полага труд, не се доказва наличие на други алиментни, а и на каквито и да е други задължения, съдът намира, че той е в съС.ие да заплаща месечна издръжка от 350 лв., като изцяло в неговите възможност е да положи усилия да осигури издръжка на малолетното си дете.

На основание чл. 146, ал. 1 СК следва да бъде присъдена лихва върху всяка просрочена вноска до окончателното ѝ изплащане.

По иска с правно основание чл. 149 вр. чл. 143 СК.

Искът, предявен от А С.ов В., ЕГН *****, действащ чрез своята майка и законен представител М. Л. Х., ЕГН ***** на основание чл. 149 вр. чл. 143, ал. 2 СК ответникът С. А В., ЕГН ***** да бъде осъден да

заплати дължима от родител на ненавършило пълнолетие дете издръжка в размер на 350 лв. месечно за минало време за периода от 30.11.2022 г. до 29.11.2023 г., ведно със законната лихва върху всяка просрочена вноска, основателен.

Съобразявайки изложеното по-горе, съдът приема, че нуждите на детето за исковия период се равняват на 600 лв. месечно, (предвид по-ниската ѝ възраст през него), като ответникът следва да посрещне сумата от 350 лв., тъй като не е имал никакво участие в грижите за отглеждането му. Ответникът не доказва да е престирала издръжка, поради което следва извод, че нуждите на детето са задоволени без участие на баща му, ето защо искът е основателен, като той бъде осъден да заплати на сина си сумата 4200 лв. - издръжка за минало време за периода от 30.11.2022 г. до 29.11.2023 г.. Всичко изложено при разглеждане на иска за издръжка за бъдещо време, относно възможностите на бащата да заплаща издръжка, важи и за настоящия иск.

На основание чл. 146, ал. 1 СК следва да бъде присъдена лихва върху всяка просрочена вноска до окончателното ѝ изплащане.

На основание чл. 242, ал. 1 ГПК следва да бъде постановено предварително изпълнение на решението в частта за издръжката.

По разноските:

По иска с правно основание чл. 127, ал. 2 вр. ал. 59, ал. 9 СК не следва да бъдат присъждани разноски и те следва да останат в тежест на страните така, както са направени, включително разноските за изготвяне на експертизи, тъй като те не са свързани със спора за родителски права. Аргументи могат да се черпят от изразеното в съдебната практика разбиране, че естеството на първоинстанционното производство на спорна съдебна администрация не предполага присъждане на разноски. За разлика от исковото производство, в него не се решава със сила на пресъдено нещо спор за съществуването или несъществуването на едно материално право, а само се оказва съдействие относно начина на упражняване на родителските права, признати и гарантирани от закона, така че липсва типичната за исковото производство квалификация на страните като ищец и ответник. Съдебното решение, което следва да изхожда от правилото за защита по най-добрия начин на интересите на малолетното или непълнолетното им дете, ползва и двамата родители и затова в първоинстанционното производство всяка страна следва да понесе

разноските, които е направила, независимо от изхода на спора (вж. в този смисъл Определение № 385 от 25.08.2015 г. на ВКС по ч. гр. д. № 3423/2015 г., I г. о., ГК).

Ишците ангажират доказателства за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 1200 лв. То не е диференцирано с оглед страните и вида на предявените искове. Ето защо съдът приема, че $\frac{1}{2}$ от сумата е заплатена за иска по чл. 127, ал. 2 СК и $\frac{1}{2}$ за иска с правно основание чл. 149 вр. чл. 143, ал. 2 СК.

Предвид изложеното в предишния абзац и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца А В. чрез неговата майка и законен представител М. Х. сумата от 600 лв. представляваща разноси за адвокатско възнаграждение по иска с правно основание чл. 149 вр. чл. 143, ал. 2 СК.

Претендиращите издръжка не внасят държавна такса с оглед разпоредбата на чл. 83, ал. 1, т. 2 ГПК, поради което на основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да заплати държавна такса по сметка на съда върху присъдената издръжка за бъдещо и минало време в размер на 672 лв. (504 лв. за платежите за издръжка за бъдещо време и 168 лв. за платежите за издръжка за минало време).

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на СРС и сумата от 300 лв., представляваща депозит за особен представител, заплатен от бюджета на съда за процесуално представителство по иска по чл. 149 вр. чл. 143, ал. 2 СК.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРЕДОСТАВЯ упражняването на родителските права спрямо детето А С.ов В., ЕГН *****, на майката М. Л. Х., ЕГН ***** на основание чл. 127, ал. 2 СК.

ОПРЕДЕЛЯ МЕСТОЖИВЕЕНЕТО на детето А С.ОВ В., ЕГН ***** при майката М. Л. Х., ЕГН ***** на основание чл. 127, ал. 2 СК.

ОПРЕДЕЛЯ на основание чл. 127, ал. 2 СК режим на лични отношения

между детето **А С.ОВ В.**, ЕГН ***** и бащата **С. А В.**, ЕГН ***** , с адрес: с. Ветрен, общ. Пазарджик, ул. Шеста“ № 16, при който бащата ще има право да упражнява лични отношения:

Общ режим:

- всяка втора и четвърта седмица от месеца за времето от 18.00 ч. в петък до 18.00 часа в неделя, като първа събота и неделя е тази, в която съботата и неделята са от същия месец;

Празничен режим:

- за коледните празници – всяка нечетна година за времето от 10.00 ч. на първия почивен ден до 16.00 часа на последния почивен ден;

- за новогодишните празници– всяка четна година за времето от 18.00 ч. на 30.12. до 18.00 ч. на 01.01;

- за великденските празници – всяка нечетна година за времето от 10.00 ч. на първия почивен ден до 16.00 часа на последния почивен ден;

- на рождения ден на детето бащата може да присъства, ако пожелае това;

- Бащата има право да упражнява режим на лични отношения, като присъства на всички важни събития в живота на детето –именни дни, празници и мероприятия в училище, спортни прояви и други.

За коледните празници, новогодишните празници и великденските празници, в годините, в които бащата няма право да упражнява режим на лични отношения с детето общият режим на лични отношения между тях не се прилага и майката има право да прекарва празниците с детето, упражнявайки родителски права.

Бащата взема и връща детето от и до дома на майката.

При взаимно съгласие между родителите бащата и детето могат да упражняват режим на лични отношения и в различни от посочените периоди.

ОСЪЖДА С. А В., ЕГН ***** **ДА ЗАПЛАЩА** на детето си **А С.ОВ В.**, ЕГН ***** , действащ чрез своята майка и законен представител **М. Л. Х.**, ЕГН ***** , месечна издръжка в размер на **350 лв.**, считано от 30.11.2022 г. до навършване на пълнолетие или до настъпване на обстоятелства за прекратяване или изменение на издръжката, ведно със

законната лихва върху всяка просрочена вноска до окончателното ѝ изплащане на основание чл. 127, ал. 2 СК вр. чл. 143, ал. 2 и чл. 146, ал. 1 СК.

ОСЪЖДА С. А В., ЕГН *****, **ДА ЗАПЛАТИ** на непълнолетното си дете **А С.ОВ В.,** ЕГН *****, действащ чрез своята майка и законен представител М. Л. Х., ЕГН *****, месечна издръжка за минало време в размер на **4200 лв.** за периода от 30.11.2022 г. до 29.11.2023 г., ведно със законната лихва върху всяка просрочена вноска до окончателното ѝ изплащане на основание чл. на основание чл. 149 вр. чл. 143, ал. 2 и чл. 146, ал. 1 СК.

ДОПУСКА на основание чл. 242, ал. 1 ГПК предварително изпълнение на решението в частта за издръжката на детето.

ОСЪЖДА С. А В., ЕГН *****, **ДА ЗАПЛАТИ** на **А С.ОВ В.,** ЕГН *****, действащ чрез своята майка и законен представител М. Л. Х., ЕГН *****, сумата от **600 лв.** – разноси в производството на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

ОСЪЖДА С. А В., ЕГН *****, **ДА ЗАПЛАТИ** по сметка на Софийския районен съд сумата от **972 лв.** – разноси в производството на основание чл. 78, ал. 6 ГПК.

Решението може да се обжалва в **двуседмичен срок** от връчването на препис на страните пред Софийския градски съд.

Препис от решението да се връчи на страните, което обстоятелство изрично да се удостовери в отрязъците от съобщенията.

Съдия при Софийски районен съд: _____